

Motion

1983/84: 2187

Alf Wennerfors

Åtgärder mot störande gatumusik

I december 1982 beslöt riksdagen om lagändringar som innebar lättnader när det gällde kravet på tillstånd till gatumusik. De allra flesta har hälsat detta med tillfredsställelse. Sång och musik har alltid varit och kommer alltid att vara till glädje för människor. Äntligen har den svenska gatubilden fått det som många svenska turister bl. a. gjort utlandsresor för att uppleva.

Det var i mitten av 1970-talet som också konstnärliga uttrycksformer omfattades av en utvidgning av de grundlagsskyddade rättigheterna. Varje medborgare var enligt regeringsformen tillförsäkrad mötesfrihet. Men gatumusiken var också underkastad reglerna i lagen om allmänna sammankomster. Denna lag ändrades i december 1982 och lagändringen trädde i kraft 1 januari 1983. I praktiken innebar detta att gatumusiken kunde utövas var som helst och när som helst. Tillståndskravet hade i praktiken helt upphävts.

Så småningom visade det sig, och alldeles särskilt under den senaste sommaren, att gatumusiken också utövades hur som helst. I en interpellationsdebatt den 5 december 1983 pekade jag på de olägenheter som gatumusiken kan vålla människor som bor och arbetar vid de allmänna platser som utnyttjas för gatumusik. Justitieministern medgav att den nya lagstiftningen inneburit praktiska olägenheter i initialskedet. Men han var inte beredd att vidta någon åtgärd. Han hänvisade bl. a. till ordningsstadgeutredningens pågående utredningsarbete. Vidare pekade han på en utredning som justitieombudsmannen gör med anledning av klagomål. Myndigheterna måste ges tid för att kunna skapa större fasthet i tillämpningen av gällande lagstiftning, ansåg justitieministern.

Den 10 januari 1984 framställde jag en ny fråga till justitieministern. Det visade sig nämligen att polismyndigheterna ansåg att möjligheterna att ingripa mot klart störande gatumusik var i det närmaste obefintliga. I min fråga begärde jag att justitieministern på något sätt skulle medverka till att gällande lagstiftning kan tillämpas av polismyndigheten.

Den 19 januari 1984 gav justitieministern ett ganska klart besked i sitt svar på frågan. Han gav uttryck för sin bestämda uppfattning "att störningar av det slag som förekom i Gamla stan under förra sommaren inte kan godtas". Han meddelade dessutom att polismyndigheten lovat att inför den kommande våren och sommaren försöka skärpa insatserna mot störande gatumusik. Kan inte olägenheterna bemästras "med tillämpning av den nuvarande lagstiftningen är jag beredd att ta upp frågan om en lagändring".

Justitieministerns något ändrade inställning till klart störande gatumusik och hur man skall komma till rätta med sådana olägenheter för enskilda

människor noteras med tillfredsställelse. Att även polismyndigheterna – enligt justitieministern – ser något annorlunda på möjligheterna att ingripa enligt gällande lagstiftning inger vissa förhoppningar.

Men vi har dess värre inga garantier för att den klart störande gatumusiken skall försvinna. Därför bör riksdagen besluta om en lagändring i lagen om allmänna sammankomster. Nuvarande 3 §, tredje stycket, lagen om allmänna sammankomster bör ha följande lydelse:

Gatumusik, som anordnas utan att tillstånd lämnats enligt denna lag, är ej att hänföra till allmän sammankomst. Kan gatumusik, som ej är allmän sammankomst, med hänsyn till det väntade deltagarantalet, den utsedda platsen och tiden för sammankomsten samt de särskilda anordningarna som avses förekomma, vara att jämställa med offentlig tillställning, skall polismyndighetens tillstånd jämlikt 12 § lagen om offentliga tillställningar inhämtas.

Denna ändring innebär i praktiken att störande gatumusik kan avbrytas av polis. Den föreslagna texten tillförsäkrar den som i gatumusikens form önskar framföra t. ex. ett politiskt eller religiöst budskap rätten att få det starka skydd som ges allmänna sammankomster.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs

att riksdagen beslutar att det nuvarande tredje stycket 3 § lagen om allmänna sammankomster skall ha följande lydelse:

Gatumusik, som anordnas utan att tillstånd lämnats enligt denna lag, är ej att hänföra till allmän sammankomst. Kan gatumusik, som ej är allmän sammankomst, med hänsyn till det väntade deltagarantalet, den utsedda platsen och tiden för sammankomsten samt de särskilda anordningarna som avses förekomma, vara att jämställa med offentlig tillställning, skall polismyndighetens tillstånd jämlikt 12 § lagen om offentliga tillställningar inhämtas.

Stockholm den 25 januari 1984

ALF WENNERFORS (m)

